

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 6 czerwca 2023 r.

Pozycja 210

POSTANOWIENIE z dnia 18 stycznia 2023 r. Sygn. akt Ts 266/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej spółki [...] Sp. z o.o. z siedzibą w S. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.) „w zakresie, w jakim pozostawia swobodę rozstrzygnięcia o wstrzymaniu bądź nie wykonania zaskarżonego orzeczenia nawet w przypadku ustalenia, że jego wykonanie spowoduje wyrządzenie stronie niepowetowanej szkody”, z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 357 § 2¹ w związku z art. 328 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego „w zakresie, w jakim postanowienie wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. nie podlega uzasadnieniu”, z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 2 i art. 78 Konstytucji,
- 3) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego „w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sądu wydane [na] podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. jest niezaskarżalne”, z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 2 i art. 78 Konstytucji,
- 4) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 2 i art. 78 Konstytucji,

postanawia:

1) nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej w części dotyczącej badania zgodności:

a) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.) „w zakresie, w jakim pozostawia swobodę rozstrzygnięcia o wstrzymaniu bądź nie wykonania zaskarżonego orzeczenia nawet w przypadku ustalenia, że jego wykonanie spowoduje wyrządzenie

stronie niepowetowanej szkody”, z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

b) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 357 § 2¹ w związku z art. 328 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego „w zakresie, w jakim postanowienie wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. nie podlega uzasadnieniu”, z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 2 i art. 78 Konstytucji,

c) art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 ustawy – Kodeks postępowania cywilnego z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 64 ust. 2 i art. 78 Konstytucji;

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w pozostałej części.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 2 listopada 2021 r. (data nadania), spółka [...] sp. z o.o. z siedzibą w S. – zastępowana przez pełnomocnika z wyboru – wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

1.1. Wyrokiem z 31 lipca 2019 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w S.:

– w punkcie 1 zasądził na rzecz skarżącej od stron pozwanych odpowiednio: kwotę 1 003 620,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2 634 502,85 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że zaspokojenie zasądzonych należności przez jednego z pozwanych zwalnia w tym zakresie odpowiedzialności wobec skarżącej pozostałych pozwanych;

– w punkcie 2 oddalił powództwo skarżącej wobec pozwanych w pozostałym zakresie);

– w punkcie 3 zasądził od skarżącej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 43 217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na skutek apelacji skarżącej oraz pozwanych Sąd Apelacyjny w G. wyrokiem z 29 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]):

– w punkcie I: zmienił wyrok sądu pierwszej instancji w ten sposób, że zasądził na rzecz skarżącej od pozwanych kwotę 1 003 620,13 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty z zastrzeżeniem, że zaspokojenie zasądzonych należności przez jednego z pozwanych zwalnia w tym zakresie odpowiedzialności wobec skarżącej pozostałych pozwanych (podpunkt 1); zasądził na rzecz skarżącej od pozwanych kwotę 1 630 882,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 5 grudnia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że zaspokojenie zasądzonych należności przez jednego z pozwanych zwalnia w tym zakresie odpowiedzialności wobec skarżącej pozostałych pozwanych (podpunkt 2); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (podpunkt 3); zasądził od skarżącej na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 43 217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (podpunkt 4);

– w punkcie II oddalił apelację skarżącej oraz pozwanych w pozostałym zakresie;

– w punkcie III zniósł między stronami koszty postępowania apelacyjnego.

1.2. Sąd Apelacyjny w G. w sprawie o sygn. akt [...]:

– postanowieniem z 27 lipca 2021 r. oddalił wniosek skarżącej o wstrzymanie skuteczności wyroku tego Sądu z 29 czerwca 2021 r. w zakresie punktu I podpunkt 3;

- postanowieniem z 5 sierpnia 2021 r. odrzucił wniosek skarżącej o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 27 lipca 2021 r.;
- postanowieniem z 13 września 2021 r. odrzucił wniosek skarżącej o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 5 sierpnia 2021 r.;
- postanowieniem z 7 października 2021 r. m.in. stwierdził upadek zabezpieczenia udzielonego skarżącej postanowieniem Sądu Okręgowego w S. z 17 stycznia 2017 r. (sygn. akt [...]).

2. Zdaniem skarżącej kwestionowane przepisy naruszają powołane przez nią normy konstytucyjne, gdyż: pozostawiają sądowi swobodę w zakresie rozstrzygnięcia o wstrzymaniu wykonalności orzeczenia sądu powszechnego co do którego możliwe jest wniesienie skargi kasacyjnej, zwalniając sąd z obowiązku uzasadnienia takiej decyzji procesowej nawet na wniosek strony, a także wyłączają jego kontrolę instancyjną.

3. Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 28 grudnia 2021 r. (którego odpis został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 5 stycznia 2022 r.) – na podstawie art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) – skarżąca została wezwana do usunięcia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez doręczenie:

a) odpisu lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem (wraz z czterema kopiami) wyroków Sądu Okręgowego w S. z 31 lipca 2019 r. (sygn. akt [...]) oraz Sądu Apelacyjnego w G. z 29 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]),

b) poświadczonych za zgodność z oryginałem kopert, w których przesłane zostały postanowienia Sądu Apelacyjnego w G. z 27 lipca 2021 r., 5 sierpnia 2021 r. i 13 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt [...].

Skarżąca wykonała powyższe zarządzenie w piśmie procesowym, wniesionym do Trybunału 12 stycznia 2022 r. (data nadania).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W niniejszej sprawie przedmiotem zaskarżenia uczyniono następujące grupy przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, ze zm.; dalej: k.p.c.):

- art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 „w zakresie, w jakim pozostawia swobodę rozstrzygnięcia o wstrzymaniu bądź nie wykonania zaskarżonego orzeczenia nawet w przypadku ustalenia, że jego wykonanie spowoduje wyrządzenie stronie niepowetowanej szkody”;

- art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 357 § 2¹ w związku z art. 328 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 „w zakresie, w jakim postanowienie wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. nie podlega uzasadnieniu”;

- art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 „w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sądu wydane [na] podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. jest niezaskarżalne”;

- art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4.

Jako orzeczenia uprawniające do wniesienia skargi konstytucyjnej skarżąca wskazała:

- doręczone pełnomocnikowi skarżącej 2 sierpnia 2021 r. postanowienie Sądu Apelacyjnego w G. z 27 lipca 2021 r. (sygn. akt [...]) o oddaleniu wniosku skarżącej o wstrzymanie

skuteczności wyroku tego Sądu z 29 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) w zakresie punktu I podpunkt 3;

– doręczone pełnomocnikowi skarżącej 18 sierpnia 2021 r. postanowienie Sądu Apelacyjnego w G. z 5 sierpnia 2021 r. (sygn. akt [...]) o odrzuceniu wniosku skarżącej o sporządzenie uzasadnienia wskazanego wyżej postanowienia tego Sądu z 27 lipca 2021 r. (sygn. akt [...]).

3. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna spełnia wymagania formalne do jej merytorycznego rozpoznania w części dotyczącej badania konstytucyjności:

– art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 k.p.c. „w zakresie, w jakim pozostawia swobodę rozstrzygnięcia o wstrzymaniu bądź nie wykonania zaskarżonego orzeczenia nawet w przypadku ustalenia, że jego wykonanie spowoduje wyrządzenie stronie niepowetowanej szkody”;

– art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 357 § 2¹ w związku z art. 328 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 k.p.c. „w zakresie, w jakim postanowienie wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. nie podlega uzasadnieniu”;

– art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 k.p.c.

3.1. Skarga została sporządzona we imieniu skarżącej przez radcę prawnego (art. 44 ust. 1 u.o.t.p.TK), a skarżąca:

– dochowała terminu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż odpisy postanowień Sądu Apelacyjnego w G. z 27 lipca 2021 r. oraz 5 sierpnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt [...] zostały doręczone pełnomocnikowi skarżącej odpowiednio 2 i 18 sierpnia 2021 r., a skarga została wniesiona do Trybunału 2 listopada 2021 r.;

– wyczerpała przysługującą jej drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK), gdyż wskazane wyżej orzeczenia są niezaskarżalne w trybie zwykłych środków odwoławczych;

– określiła przedmioty kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK);

– wskazała, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – jej zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK);

– przedstawiła uzasadnienie sformułowanych przez nią zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

3.2. Trybunał stwierdza także, że analizowana skarga we wskazanej części nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, a postawione w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

3.3. W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w punkcie 1 sentencji.

4. Trybunał stwierdza, że analizowana skarga konstytucyjna nie kwalifikuje się do rozpoznania merytorycznego w części dotyczącej zarzutu niekonstytucyjności art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 k.p.c. „w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sądu wydane [na] podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. jest niezaskarżalne”.

4.1. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji prawo do wniesienia skargi konstytucyjnej przysługuje każdemu, czyje konstytucyjne prawa lub wolności zostały naruszone w wyniku wydania w jego sprawie ostatecznego rozstrzygnięcia, opartego na niezgodnym z Konstytucją przepisie ustawy lub innego aktu normatywnego. Przesłanki dopuszczalności rozpoznania

zarzutów przedstawionych w skardze konstytucyjnej zostały doprecyzowane w art. 44, art. 53 i art. 77 u.o.t.p.TK. W myśl art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu trzech miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Skarga – poza wymaganiami dotyczącymi pisma procesowego – powinna zawierać m.in. dokładne określenie przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach określonych w Konstytucji i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją. Wyrok, decyzję lub inne rozstrzygnięcie wydane na podstawie zakwestionowanego aktu normatywnego załącza się do skargi (art. 53 ust. 2 u.o.t.p.TK).

4.2. Wyczerpanie drogi prawnej jest warunkiem koniecznym z punktu widzenia subsydiarności skargi konstytucyjnej. Tradycyjnie rozumiane jest ono w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego jako skorzystanie przez skarżącego z przysługujących zwyczajnych środków odwoławczych. Innymi słowy, skarżący musi w toku instancji wykorzystać dostępne mu zwykłe środki prawne, zapobiegające uzyskaniu przez orzeczenie waloru prawomocności. Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z 17 grudnia 2009 r., sygn. Ts 68/08 (OTK ZU nr 6/B/2009, poz. 449) „oznacza to, z jednej strony, że skarga konstytucyjna jest niedopuszczalna, jeżeli orzeczenie stało się prawomocne wskutek zaniechania wniesienia zwykłego środka zaskarżenia lub nie został on rozpoznany z przyczyn formalnych leżących po stronie skarżącego; z drugiej zaś – że prawo wniesienia skargi konstytucyjnej powstaje z chwilą doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku lub postanowienia, nawet jeżeli – w danych okolicznościach – możliwe byłoby jego wzruszenie przy pomocy środków nadzwyczajnych: skargi kasacyjnej czy skargi o wznowienie postępowania”. Uprawomocnienie nadaje rozstrzygnięciu walor ostateczności w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Należy przy tym przypomnieć, że wystąpienie ze środkami o charakterze nadzwyczajnym nie zawiesza biegu terminu do wniesienia skargi konstytucyjnej. Podjęcie dalszych kroków zmierzających do wzruszenia prawomocnego orzeczenia, także wówczas, gdy towarzyszy im wydanie w sprawie dalszych rozstrzygnięć, nie mieści się w zakresie pojęcia „wyczerpanie drogi prawnej”. Stanowisko to Trybunał prezentuje konsekwentnie, bez względu na to, w jakim postępowaniu (cywilnym, sądownoadministracyjnym, czy karnym) zapadło konkretne rozstrzygnięcie (por. m.in. postanowienia TK: z 7 lutego 2006 r., sygn. Ts 63/05, OTK ZU nr 1/B/2006, poz. 36; 25 lipca 2006 r., sygn. Ts 143/06, OTK ZU nr 1/B/2007, poz. 55; 16 maja 2007 r., sygn. Ts 105/06, OTK ZU nr 3/B/2007, poz. 123; 16 maja 2007 r., sygn. Ts 99/06, OTK ZU nr 3/B/2007, poz. 119; 16 maja 2007 r., sygn. Ts 144/06, OTK ZU nr 3/B/2007, poz. 130; 4 października 2007 r., sygn. Ts 47/07, OTK ZU nr 2/B/2008, poz. 67; 27 listopada 2007 r., sygn. Ts 107/07, OTK ZU nr 1/B/2008, poz. 39; 8 stycznia 2008 r., sygn. Ts 162/06, OTK ZU nr 1/B/2008, poz. 16 oraz 19 stycznia 2011 r., sygn. Ts 268/10, OTK ZU nr 3/B/2011, poz. 266; zob. także: Z. Czeszejko-Sochacki, L. Garlicki, J. Trzcinski, *Komentarz do ustawy o Trybunale Konstytucyjnym*, Warszawa 1999, s. 165).

Skarżący powinien zatem wskazać prawomocne rozstrzygnięcie, które zostało wydane w oparciu o zaskarżony akt normatywny. Tylko regulacja prawna, będąca podstawą ostatecznego orzeczenia odnoszącego się do praw lub wolności skarżącego, może być przedmiotem skargi, która – w przeciwnym wypadku – nabrałaby charakteru *actio popularis* (por. m.in. postanowienia TK: z 10 marca 2010 r., sygn. Ts 221/08, OTK ZU nr 3/B/2010, poz. 171; 14 czerwca 2010 r., sygn. Ts 123/09, OTK ZU nr 6/B/2010, poz. 442; 27 lipca 2010 r., sygn. Ts 115/09, OTK ZU nr 1/B/2011, poz. 39 oraz 29 stycznia 2013 r., sygn. SK 36/12, OTK ZU nr 1/A/2013, poz. 15). Wskazanie takiego przepisu nie jest bowiem czysto „techniczną czynnością”. Jak zauważył Trybunał w postanowieniu z 14 maja 2003 r., sygn. Ts 56/02 (OTK ZU

nr 2/B/2003, poz. 91): „nie chodzi (...) o wskazanie jakiegokolwiek – podjętego w toku postępowania – orzeczenia sądu, ale takiego, które nadać mogło ostateczny charakter merytorycznemu rozstrzygnięciu o konstytucyjnych prawach lub wolnościach skarżącego, wydane mu na podstawie zakwestionowanych w skardze przepisów”. Innymi słowy, chodzi o władcze rozstrzygnięcie, które ostatecznie – i choćby pośrednio – określa sytuację prawną skarżącego i ma znaczenie dla realizacji jego uprawnień. Modyfikację położenia prawnego jednostki Trybunał Konstytucyjny tradycyjnie ujmuje w kategoriach „pogorszenia” (por. m.in. postanowienia TK: z 17 grudnia 1997 r., sygn. Ts 22/97, OTK ZU nr 1/1998, poz. 10; 12 sierpnia 1998 r., sygn. Ts 62/98, OTK ZU nr 5/1998, poz. 71; 13 października 1998 r., sygn. Ts 117/98, OTK ZU nr 3/1999, poz. 43; 4 grudnia 2000 r., sygn. SK 10/99, OTK ZU nr 8/2000, poz. 300; 7 sierpnia 2001 r., sygn. Ts 68/01, OTK ZU nr 8/2001, poz. 296; 26 maja 2008 r., sygn. SK 8/08, OTK ZU nr 4/A/2008, poz. 72).

4.3. W kontekście powyższych uwag analiza stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazuje, że skarżąca w części, w której zarzuca niekonstytucyjność art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 k.p.c. „w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sądu wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. jest niezaskarżalne”, nie legitymuje się ostatecznym orzeczeniem wydanym na podstawie zaskarżonej regulacji. Zaniechanie to wyklucza możliwość merytorycznego rozpoznania niniejszej skargi konstytucyjnej. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego dla zbadania zgodności z Konstytucją przepisów zamykających drogę sądową bądź wykluczających dopuszczalność wniesienia do sądu określonego środka prawnego konieczne jest uprzednie uzyskanie orzeczenia w przedmiocie odrzucenia niedopuszczalnego z mocy prawa środka. Dopiero dysponując takim orzeczeniem, skarżący mógłby dochodzić stwierdzenia naruszenia prawa do sądu (por. w szczególności postanowienia TK: z 15 grudnia 2009 r., sygn. Ts 173/08, OTK ZU nr 1/B/2010, poz. 25; 19 marca 2010 r. sygn. Ts 157/09, OTK ZU nr 4/B/2010, poz. 290; 21 czerwca 2010 r., sygn. Ts 243/09, OTK ZU nr 6/B/2010, poz. 454; 6 lipca 2011 r., sygn. Ts 154/10, OTK ZU nr 4/B/2011, poz. 318; 2 lutego 2016 r., sygn. Ts 184/15, OTK ZU B/2016, poz. 159 oraz 5 kwietnia 2017 r., sygn. Ts 222/16, OTK ZU B/2017, poz. 81, a także postanowienie pełnego składu TK z 10 marca 2015 r., sygn. SK 65/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35; z najnowszego orzecznictwa zob. m.in. postanowienia TK z: 5 kwietnia 2017 r., sygn. Ts 222/16, OTK ZU B/2017, poz. 81; 21 czerwca 2017 r., sygn. Ts 148/16, OTK ZU B/2017, poz. 271; 20 marca 2018 r., sygn. Ts 216/17, OTK ZU B/2018, poz. 109; 8 kwietnia 2019 r., sygn. Ts 147/17, OTK ZU B/2019, poz. 136; 23 lipca 2019 r., sygn. Ts 74/19, OTK ZU B/2020, poz. 17; 16 września 2019 r., sygn. Ts 93/19, OTK ZU B/2020, poz. 22; 15 stycznia 2020 r., sygn. Ts 90/18, OTK ZU B/2020, poz. 261; 19 stycznia 2021 r., sygn. SK 47/19, OTK ZU A/2021, poz. 9; 12 maja 2021 r., sygn. SK 114/20, OTK ZU A/2021, poz. 26; 12 maja 2021 r., sygn. SK 115/20, OTK ZU A/2021, poz. 27 oraz 12 maja 2021 r., sygn. SK 116/20, OTK ZU A/2021, poz. 28).

Dla merytorycznej oceny zarzutów skarżącej konieczne było zatem wniesienie zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w G. z 27 lipca 2021 r. (sygn. akt [...]) o oddaleniu wniosku skarżącej o wstrzymanie skuteczności wyroku tego Sądu z 29 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) w zakresie punktu I podpunkt 3 – w terminie tygodnia (*argumentum ex art. 394 § 2 k.p.c.*) od daty doręczenia tego orzeczenia, które miało miejsce 2 sierpnia 2021 r. Choć w analizowanym stanie faktycznym i prawnym nie budziło wątpliwości, że skarżącej nie przysługiwało zażalenie, nie powinna była – mając w perspektywie postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym – zrezygnować z tego środka zaskarżenia. Tylko w ten sposób mogła bowiem doprowadzić do wydania, w oparciu o kwestionowaną regulację, postanowienia o odrzuceniu zażalenia, a tym samym do „ujawnienia” przedmiotu skargi konstytucyjnej (tak – na gruncie procedury cywilnej – powołane postanowienie TK z 29 stycznia 2013 r., sygn.

SK 36/12; por. także – na gruncie procedury karnej – powołane postanowienie pełnego składu TK z 10 marca 2015 r., sygn. SK 65/13 oraz powołane postanowienia TK z 12 maja 2021 r., sygn. SK 114/20, SK 115/20 i SK 116/20).

Zachowanie skarżącej w tym zakresie zasadniczo różniło się od opisanego wyżej modelowego *modus procedendi*. Na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy Trybunał stwierdza, że kwestionowany w skardze art. 388 § 1 w związku z art. 388 § 4 w związku z art. 394² § 1 i 1¹ i art. 394¹ § 1 k.p.c. „w zakresie, w jakim rozstrzygnięcie sądu wydane na podstawie art. 388 § 1 k.p.c. w zw. z art. 388 § 4 k.p.c. jest niezaskarżalne”, nie były podstawą wskazanych przez skarżącego jako orzeczenia uprawniające do wystąpienia ze skargą konstytucyjną ani postanowienia Sądu Apelacyjnego w G. z 27 lipca 2021 r., ani postanowienia tego Sądu z 5 sierpnia 2021 r. Przepisy te nie determinowały treści obu wskazanych rozstrzygnięć. Nieuzyskanie przez skarżącą ostatecznego orzeczenia opartego na normie nieprzewidującej „procedury odwoławczej” odnośnie do postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego wniosek strony postępowania o wstrzymanie wykonalności jego orzeczenia w związku z wniesieniem skargi kasacyjnej sprawia, że analizowana skarga konstytucyjna we wskazanym wyżej zakresie nie odpowiada wymaganiom określonym w art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK.

4.4. W związku z powyższym – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w punkcie 2 sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na punkt 2 niniejszego postanowienie w terminie siedmiu dni od daty jego doręczenia.